

**T.C. GÜNEY EGE
KALKINMA AJANSI**
Denizli Yatırım Destek Ofisi
**Teşvikler ve Çardak OSB
Özelinde Teşviklere Yönelik
Yapılan Çalışmalar**

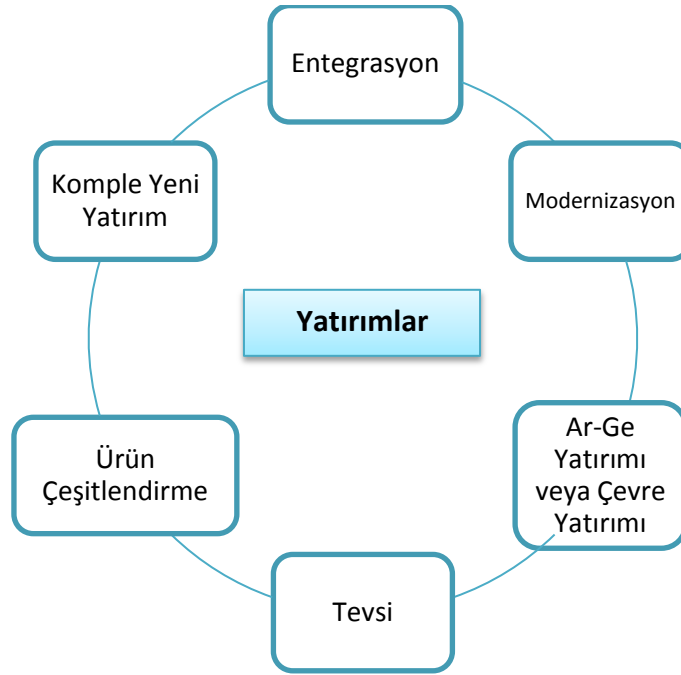
YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI (TEŞVİKLER) İLE DENİZLİ YATIRIM DESTEK OFİSİNİN TEŞVİKLERE İLİŞKİN FAALİYETLERİ

TEŞVİKLER VE DENİZLİ

Yatırımlarda devlet yardımları (teşvikler), **Bakanlar Kurulu Kararı** ve **Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ** kapsamında Ekonomi Bakanlığı koordinesinde yürütülmektedir.

Yatırımlarda devlet yardımlarına (teşviklere) konu yatırımlar, **“Komple Yeni Yatırım”**, **“Entegrasyon”**, **“Modernizasyon”**, **“Tevsi”**, **“Ürün Çeşitlendirme”**, **“Ar-Ge Yatırımları”**, **“Çevre Yatırımları”** şeklinde kategorize edilmektedir.

Şekil 1. Teşviğe Konu Yatırım Türleri

Yatırımlarda devlet yardımları kapsamında Türkiye’deki illerimiz gelişmişlik düzeyleri değerlendirilerek **6 bölgeye** ayrılmıştır. Türkiye’de **6 bölge için sektörler, asgari yatırım tutarları ve destek tür ile oranları** belirlenmiştir. Denizli, bölgesel teşvikler açısından **2. Bölgede** yer almakla birlikte bazı yatırım konuları ve yatırım yeri değerlendirildiğinde **3., 4. ve 5. bölgeye** giren yatırım türleri bulunmaktadır. Yatırım yeri, sektör ve öncelikli yatırım alanları kapsamında bölge ölçeği değişebilmektedir. Bazı yatırımlar ise sadece genel teşvik alabilirken, bazı yatırımlar teşvik kapsamında yer almamaktadır.

Teşvik sistemi; **genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların** teşviki uygulamalarından oluşmaktadır. Söz konusu uygulamalar hakkında bilgi verilen aşağıda sunulan Tablo 1’de, **Denizli için yatırım yeri ve sektörü değerlendirilerek** alınabilecek destek türleri ayrıca **işaretlenerek** gösterilmiştir. Tablo 2-4’de ise sırasıyla **büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve 4. Bölge Desteklerinden Faydalanabilecek Orta-Yüksek Teknoloji Yatırım Konuları** yer almaktadır.

Tablo 1. Teşvik Uygulamaları

Genel Teşvikler	Bölgesel Teşvikler	Büyük Ölçekli Yatırımlar	Stratejik Yatırımlar
• Gümrük vergisi muafiyeti • Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası • Gelir vergisi stopajı desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için) • Sigorta primi işveren hissesi desteği (tersanelerin gemi inşaat yatırımları için) • Açıklama: Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar ile Kararın EK-4’ünde yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için EK-4’te öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın ilgili desteklerden yararlandırılabilir.	• Gümrük vergisi muafiyeti • KDV istisnası. • Vergi indirimi. • Sigorta primi işveren hissesi desteği. • Yatırım yeri tahsis. • Faiz desteği (3’üncü, 4’üncü, 5’ inci ve 6’ncı bölgelerdeki yatırımlar için). • Gelir vergisi stopajı desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için). • Sigorta primi desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için). • Açıklama: Kararın EK-2B’sinde iller itibarıyla karşılıklı numaraları belirtilen sektörler, Kararın EK-2A’sında ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde ilgili desteklerden yararlandırılabilir.	• Gümrük vergisi muafiyeti. • KDV istisnası. • Vergi indirimi. • Sigorta primi işveren hissesi desteği. • Yatırım yeri tahsis. • Gelir vergisi stopajı desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için). • Sigorta primi desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için). • Açıklama: Kararın EK-3’ünde belirtilen asgari tutarları sağlayan yatırım konuları yukarıdaki ilgili desteklerden yararlandırılabilir.	• Gümrük vergisi muafiyeti. • KDV istisnası. • Vergi indirimi. • Sigorta primi işveren hissesi desteği. • Yatırım yeri tahsis. • Faiz desteği. • KDV iadesi. • Gelir vergisi stopajı desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için). • Sigorta primi desteği (6’ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için). • Açıklama: Kararın 8’inci maddedeki kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin yukarıdaki ilgili desteklerden yararlandırılabilir.

Önemli Not: Yukarıdaki teşvik enstrümanlarına ilave olarak Yatırımlarda Devlet Yardımlarına İlişkin Kararın 8 no’lu geçici maddesi kapsamında; “Bu karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2017 ile 31/12/2018 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için;

a) **Bina-inşaat harcamalarında KDV iadesi,**

b) Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan **yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek süratıyla**, kurumlar vergisi veya **gelir vergisi indirimi** tüm bölgelerde **yüzde yüz oranında** ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanmaktadır.

Aşağıda sunulan **Tablo 2**'de teşvik sistemi açısından "**Büyük Ölçekli Yatırım Konuları**"na giren konu başlıklarına yer verilirken; **Tablo 3**'de ise "**Stratejik Yatırım**" kapsamına giren yatırımlar ve şartlarına dair bilgiler sunulmuştur.

Tablo 2- Büyük Ölçekli Yatırım Konuları (BKK EK 3)

Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)
1	Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1.000
2	Kimyasal madde ve ürünlerinin imalatı	200
3	Liman ve liman hizmetler, yatırımları ile havalimanı ve havalimanı yer hizmetleri yatırımları	200
4	Motorlu kara taşıtlarının imalatı yatırımları	
	a) Motorlu kara taşıtları ana sanayi yatırımları	200
	b) Motorlu kara taşıtları yan sanayi yatırımları	500
5	Demiryolu ve tramvay lokomotifleri ve/veya vagon imalatı yatırımları	
6	Transit boru hattıyla taşımacılık hizmetleri yatırımları	
7	Elektronik sanayi yatırımları	
8	Tıbbi alet, hassas ve optik aletler imalatı yatırımları	
9	İlaç üretimi yatırımları	
10	Hava ve uzay taşıtları ve/veya parçaları imalatı yatırımları	
11	Makine (elektrikli makine ve cihazlar dahil) imalatı yatırımları	50
12	Metal üretimine yönelik yatırımlar: (Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretimine yönelik yatırımlar)	

Tablo 3- Stratejik Yatırımlar

Yatırımlarda Devlet Yardımlarına İlişkin Kararın 8. maddesi kapsamında

1) Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilmektedir.

a) Asgari sabit yatırım tutarının elli milyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).

b) Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.

c) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması.

ç) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının elli milyon ABD Dolarının üzerinde olması.

(2) Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi hükmü, rafineri ve petrokimya yatırımlarında ise (c) bendi hükmü aranmamaktadır.

(3) Bu konuda Bakanlığa yapılacak müracaatlar Komisyon tarafından incelenerek değerlendirilmekte olup uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenmektedir.

(4) EK-4’te belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar bu madde kapsamında değerlendirilmemektedir.

(5) Asgari sabit yatırım tutarı üç milyar Türk Lirasının üzerinde olan öncelikli yatırımlar stratejik yatırım olarak kabul edilmektedir. Ancak, bu yatırımlar için sağlanacak faiz desteği tutarı yedi yüzbin Türk Lirasını geçmemektedir.

Tablo 4- Dördüncü Bölge Desteklerinden Faydalanabilecek Orta-Yüksek Teknoloji Yatırım Konuları

(BKK Ek 6)

US 97 KODU	AÇIKLAMA
2411.2.07	B.Y.S. Boyayıcı Maddeler; Luminofor Olarak Kullanılan İnorganik Ürünler
2411.3.08	Sülfid ve Sülfatlar
2411.3.09	Fosfinatlar, Fosfonatlar, Fosfatlar ve Polifosfatlar, Nitratlar
2411.4	Diğer Organik Ana Kimyasal Maddelerin İmalatı
2412	Kimyasal Gübre ve Azotlu Bileşiklerin İmalatı
2413	Sentetik Kauçuk ve Plastik Hammaddeleri İmalatı
2429.2	Tutkal ve Jelatin İmalatı
2429.6.07	Modelleme Macunları; Dişçi Mumu, Dişçilikte Kullanılan Alçı Esaslı Müstahzarlar; Yangın Söndürme Aletleri İçin Dolgu Maddeleri ve Bileşimler; Mikro-Organizmaların Geliştirilmesinde Kullanılan Müstahzar Kültür Ortamları; B.Y.S. Laboratuvarında veya Teşhiste Kullanılan Karma Reaktifler
2429.6.08	Disk, Pul V.B. Şekillerde, Elektronikte Kullanılmak Üzere Dope Edilmiş Kimyasal
2429.6.11	Metal Satırların Temizlemede Kullanılan Müstahzarlar; Vulkanizasyon Çabuklaştırıcı
2911	İçten Yanmalı Motor ve Türbin İmalatı; Uçak, Motorlu Taşıt ve Motosiklet Motorları
2912.1	Pompa ve Kompresör İmalatı
2913	Mil Yatağı, Dişli, Dişli Takımı ve Tahrik Tertibatı İmalatı
2914	Sanayi Fırını, Ocak ve Ocak Ateşleyicilerin İmalatı
2915	Kaldırma ve Taşıma Teçhizatı İmalatı
2919	Diğer Genel Amaçlı Makinelerin İmalatı
2921	Tarım ve Orman Makineleri İmalatı
2922	Takım Tezgahları İmalatı
2923	Metalürji Makineleri İmalatı
2924	Maden, Taşocağı ve İnşaat Makineleri İmalatı
2925	Gıda, İçecek ve Tütün İşleyen Makinelerin İmalatı
2926	Tekstil, Giyim Eşyası ve Deri İşlemede Kullanılan Makinelerin İmalatı
2927	Silah ve Mühimmat İmalatı
2929	Diğer Özel Amaçlı Makinelerin İmalatı
2930	B.Y.S. Ev Aletleri İmalatı
3110	Elektrik Motoru, Jeneratör ve Transformatörlerin İmalatı
3120	Elektrik Dağıtım ve Kontrol Cihazları İmalatı
3140.0.03	Starter Pistonlu Motorlar İçin Kurşun Asitli Akümülatörler
3140.0.05	Nikel-Kadmiyum, Nikel-Demir ve Diğer Elektrik Akümülatörleri
3190	B.Y.S. Elektrikli Teçhizat İmalatı
34	Motorlu Kara Taşıtları İmalatı
352	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri İle Vagonlarının İmalatı
3591	Motosiklet İmalatı
3592	.2 Sakat Taşıyıcıları İmalatı

DENİZLİ'DE TEŞVİK BELGELERİNİN DURUMU

Denizli'ye verilen teşvik belgelerinin yıllar içerisindeki dağılımı incelendiğinde, teşvik belgesi sayısının bazı yıllarda (2014-2015) dalgalanma olmakla birlikte genel itibariyle yükseliş eğiliminde olduğu görülmektedir. 2017 yılında **1.118 Milyon TL** tutarında **1.861 kişiye** istihdam sağlaması beklenen **120 adet teşvik belgesi** düzenlenmiştir. Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından potansiyel yatırımcıların yatırım fikirleri analiz edilerek destekler ile teşvikler konusunda bilgilendirme ve yönlendirme ile danışmanlık yapılmaktadır.

Tablo 5- Denizli'de Yatırım Teşvik Belgeli Yatırımlara İlişkin Bilgi (2010-2017)

Yıl	Teşvik Belgesi Sayısı	Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam (Kişi Sayısı)
2010	60	1.560	1.191
2011	64	832	1.395
2012	66	393	1.267
2013	88	395	1.719
2014	61	811	832
2015	62	1.051	844
2016	99	469	986
2017	120	1.118	1.861

Yatırım teşvikleri açısından 2. Bölgede yer alan Denizli'de **bazı sektörler sadece genel teşvikten** yararlanabilirken, **bölgesel yatırımlar 2. Bölgeden**, bölgesel yatırımların **OSB'de gerçekleşmesi halinde 3. Bölgeden**, ilgili mevzuatta belirtilen bazı sektörel yatırımlar ise **4. ve 5. Bölgeden** yararlanabilmektedir. Denizli için asgari yatırım tutarı **1 Milyon TL** olmakla birlikte bölgesel yatırımlar için asgari yatırım tutarı ve şartlar değişebilmektedir.

Örneğin mevzuattaki şartları sağlayan **termal turizm tesisi kurulmasına** yönelik yatırımlar, **özel okul kurulumu ve maden istihraç ve işleme yatırımları**, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen **AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar** 5. Bölgeden yararlanabilirken; **kaldırma ve taşıma teçhizatı imalatı; tekstil, giyim eşyası ve deri işlemede kullanılan makinelerin imalatı veya motosiklet imalatı** 4. Bölgeden yararlanabilmektedir.

Genel Teşvik Uygulamaları; Genel teşvik uygulamaları kapsamında; **gümrük vergisi muafiyeti** ve **Katma Değer Vergisi (KDV)** istisnasından yararlanılabilmektedir. Denizli için genel teşvik başvurularında asgari yatırım tutarı **1 Milyon TL**'dir.

Bölgesel Teşvik Uygulamaları; Bölgesel teşvik unsurları 2. Bölge için, **KDV İstisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve Yatırım Yeri Tahsisi**'dir. Denizli'de yapılması planlanan mevzuat kapsamında üst bölgeden desteklenen sektörler için faiz desteği de verilmektedir. (konuya ilişkin detay için bkz Tablo 1)

DENİZLİ YATIRIM DESTEK OFİSİ İLE ÇARDAK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNİN TEŞVİK DANIŞMANLIĞINDAKİ İŞBİRLİĞİ

GEKA Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından; Denizli ve yatırım olanaklarının tanıtılmasından sektörler ve ilgili destekler hakkında bilgilendirici dokümanlar hazırlanmasına; yatırımcı ve girişimcilerin yatırıma yönelik proje ile ihtiyaçlarının analiz edilerek destek mekanizmaları hakkında bilgilendirme ve danışmanlık yapılmasından yabancı ve yerli yatırımcıların Denizli'ye çekilmesine yönelik girişimde bulunulmasına ve heyetlerin ağırlanmasına; yatırım yerlerinin araştırılarak sahada yatırımcılar ile birlikte inceleme yapılmasından sektör temsilcileri ve ilgili paydaşlar ile yatırımcıların görüştürülmesi ve eşleştirme etkinlikleri düzenlenmesine kadar uzanan çeşitli faaliyetler yürütülmektedir.

Denizli Yatırım Destek Ofisi faaliyetleri kapsamında, ildeki yerel kurum/kuruluş temsilcileri ile işbirliği sağlanmaktadır. Bu çalışmalardan en somut olanlarından biri **Organize Sanayi Bölgeleri ile yapılan yatırımcı firmalara yönelik teşvik bilgilendirme faaliyetleri** ile yatırım olanaklarını tanıtmak üzere **yatırımcı ve/veya heyet ağırlama** çalışmalarıdır. Bu kapsamda **Denizli Yatırım Destek Ofisi ile Çardak OSB Müdürlüğü'nce** OSB'ye yatırımcı çekmeye veya OSB'de yatırım kararı alan firmalara yönelik teşvik danışmanlığı ve diğer desteklere yönelik bilgilendirme çalışmaları birlikte yürütülmektedir. Denizli YDO ve OSB Müdürlüğü tarafından koordineli yürütülen faaliyetler sonucu, OSB'de yatırım yapan üç firma özelinde toplam **55.900.000 TL'lik 140 kişilik istihdam oluşturan yatırımların gerçekleşmesine** katkı sağlanmıştır. Firmaların yatırım teşvik belgelerini revize ettirdikleri ve yatırım tamamlandığı zaman gerçekleşmesi planlanan **toplam yatırım tutarının 60.000.000 TL'yi ve istihdamın ise 250 kişiyi geçeceği** bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 6- Denizli YDO Tarafından Danışmanlık Yapılan Çardak OSB Yatırımcı Firmaları

Firma Adı	Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
İkiler Otomotiv Filtre İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Ltd. Şti.	Hava, yakıt ve yağ filtreleri	27.450.000 TL	50
Türkeli Ray Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Asansör rayı	11.000.000 TL	80
Sanel Asansör Elektrik San.ve Tic.Ltd.Şti.	Muhtelif asansör parçaları	20.450.000 TL	50
Toplam Yatırım Tutarı ve İstihdam		55.900.00 TL	140

Çardak OSB'de yatırım yapmayı planlayan 3 firmanın yatırımlarda devlet yardımları (teşvikler) kapsamında orta-yüksek teknoloji yatırımlarına yönelik 4. bölge desteklerinden haberdar olmaları ve teşvik belgesi almaları sağlanmıştır. Firmalardan **biri faaliyete geçmiş** olup **ikisinin inşaatı** ise sürdürülmektedir. Faydalanılabilecek teşvikler ve teşvik belgesi alınması konusunda yatırımcı firmalara yönelik yürütülen bir başka danışmanlık faaliyeti ile İstanbul'dan bir yatırımcının Çardak OSB'de yatırım yapma kararı almasına katkı sağlanmış olup firmanın önümüzdeki süreçte Çardak OSB'de danışmanlık yapılan **4. firma olarak yatırım yapması** beklenmektedir. Diğer firmalara yönelik faaliyetler de sürdürülmektedir.

İKİLER FİLTRE

Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
Hava, yakıt ve yağ filtreleri	27.450.000 TL	50

SANEL ASANSÖR

Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
Muhtelif asansör parçaları	20.450.000 TL	50

TÜRKELİ RAY

Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
Asansör rayı	8.000.000 TL	40
	Revize Edilmesi Planlanan Yatırım Tutarı: 11.000.000 TL	Revize ile Gerçekleştirilmesi Planlanan İstihdam: 80

İKİLER OTOMOTİV FİLTRE İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ. (FAALİYE GEÇTİ)

Firma Adı	Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
İkiler Filtre	Hava, yakıt ve yağ filtreleri	27.450.000 TL	50

1973 yılında; filtre, madeni yağ, oto bakım ürünleri pazarlama ve üstübu imalatı ile faaliyetine başlayan firma, günümüzde başta Ege ve Akdeniz Bölgelerinde olmak üzere Türkiye çapında sayısız kurum ve kuruluşa filtre ve üstübu tedarik etmektedir. Hava, yakıt ve yağ filtreleri üretimine yönelik yatırımları kapsamında önce Güney Ege Kalkınma Ajansından sonrasında ise 4. Bölgeden teşvik alan firma bugün yalnızca güçlü bir distribütör olmakla kalmayıp bir çok ülkeye ürettiği ürünleri ihraç eden bir firma konumuna gelmiştir. Firma, üretim kapasitesini artırmaya yönelik 42.500 m² olan yatırım alanını, 25.000 m² daha genişletmeye yönelik girişimde bulunmuştur.

TÜRKELİ RAY SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ (İNŞAAT AŞAMASINDA)

Firma Adı	Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
Türkeli Ray	Asansör rayı	8.000.000 TL	40
		Revize Edilmesi Planlanan Yatırım Tutarı: 11.000.000 TL	Revize ile Gerçekleştirilmesi Planlanan İstihdam: 80

Çardak OSB’de yatırım yaparak 3. Bölge desteklerinden yararlanmak üzere teşvik belgesi alan firmaya yapılan danışmanlık sonrası, şartları sağlaması nedeniyle firmanın teşvik belgesinin iptali ve 4. Bölge teşviklerinden yararlanmak üzere Ekonomi Bakanlığına başvurusu için Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından danışmanlık faaliyeti yürütülmüştür. 4. Bölge desteklerinden yararlanmak üzere teşvik belgesini alan firmanın yatırımına yönelik, Çardak OSB’deki inşaatı devam etmektedir.

Firmanın, hem Çardak OSB gibi altyapısı hazır ve uygun maliyete temin edilebilen yatırım arazisine sahip olması hem de aldığı teşvikler kapsamında vergi indirimleri ve faiz desteği ile uygun koşullarda kredi kullanabilmesi, **uzun sürede gerçekleştirebileceği yatırımı daha kısa sürede hayata geçirebilmesine** imkan sağlamıştır. Firma teşvik belgesini revize ederek yatırım miktarını 11 milyon TL’ye, sağlayacağı istihdamı ise 80 kişiye çıkarmıştır.

Bu noktada hem Denizli Sanayi Odasının ve OSB Yönetiminin Çardak OSB’yi cazip hale getirmek ve potansiyelini harekete geçirmek için sanayicilere yönelik uygun imkanlar ile yatırım arazileri sunması; hem de Denizli Yatırım Destek Ofisi ile Çardak OSB Müdürlüğünün işbirliğinde yürütülen danışmanlık faaliyetleri önem kazanmaktadır.

SANEL ASANSÖR ELEKTRİK SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. (İNŞAAT AŞAMASINDA)

Firma Adı	Yatırım Konusu	Yatırım Tutarı	İstihdam
Sanel Asansör	Muhtelif asansör parçaları	20.450.000 TL	50

Çardak Organize Sanayi Bölgesinde yatırım yapan Türkeli Rayın yönlendirmesiyle, Çardak OSB'yi inceleyen ve yatırım kararı alan merkezi İstanbul olan firmaya Denizli Yatırım Destek Ofisi ve OSB Müdürlüğü işbirliğinde 4. Bölge teşviklerinden yararlanılmasına yönelik bilgilendirme ve danışmanlık yapılmıştır.

Paket asansör ihracatında Türkiye birincisi olan Sanel Asansör'ün ihracatı yaklaşık 5-6 milyon Dolar'dır. Çardak OSB'de 25.000 m²'lik alan üzerinde firmanın teşvik alarak yaptığı yatırım kapsamında 16.100 m²'lik kapalı alan için inşaat sürdürülmektedir. Firma aynı zamanda kapasitesini geliştirmeye ve ihracatını artırmaya yönelik yatırım planları kapsamında Kredi Garanti Fonu'ndan da yararlanmıştır. Firma, Çardak OSB'de yaptığı yatırım ile üretim ve ihracat kapasitesini artırmayı hedeflemektedir. Firma, üretim kapasitesini artırmaya yönelik yatırım alanını genişletmeye yönelik girişimde bulunmuştur.

DİĞER FİRMALAR

Denizli Yatırım Destek Ofisi ve Çardak OSB işbirliğinde, Çardak OSB'de yatırım yeri tahsisi yapılan firmalara yönelik bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetleri sürdürülmektedir. Denizli Yatırım Destek Ofisine talebini ileten firmaların yatırım planları incelenerek yararlanabilecekleri destekler kapsamında görüşmeler yapılmaktadır.

Denizli Yatırım Destek Ofisi tarafından bu tarz etkinliklere, Çardak Organize Sanayi Bölgesinin yanı sıra başta Deri İhtisas ve Karma OSB ve Denizli OSB olmak üzere devam edilmektedir.